

NFS VERKSAMHETSPLAN 2017

FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter är grundläggande för den fackliga verksamheten. Alla människors lika värde och rätt, jämställdhet, solidaritet, demokrati och hållbar utveckling är fundamentala värden som genomsyrar NFS verksamhet. (NFS stadgar § 1)

NFS övergripande mål

NFS övergripande mål är att främja ett hållbart, inkluderande och rättvist arbetsliv, socialt, ekonomiskt och ekologiskt, i Norden, Europa och globalt. NFS arbetar för att den nordiska kollektivavtalsmodellen utvecklas och förstärks. Med utgångspunkt i NFS strategiinriktning 2015–2019 är verksamheten 2017 koncentrerad på två centrala områden, den nordiska avtalsmodellen och arbetskraftens rörlighet.

Den nordiska avtalsmodellen

Den nordiska modellen är central för att uppnå målen om ekonomisk, social och ekologisk utveckling, tillväxt och välbefinnande. NFS prioriterar därför arbetet med att skapa goda förutsättningar för att upprätthålla, förankra och utveckla den nordiska avtalsmodellen och ökad konkurrenskraft med koppling till jobbskapande initiativ.

Arbetet med att utveckla och förstärka trepartsarbete på nordisk nivå kommer fortsatt att prioriteras under 2017. NFS kommer att fortsätta att utveckla dialogen med Nordiska ministerrådet för att driva frågan och arbeta för att öppna dialog med arbetsgivare på nordisk nivå, i nära samarbete med NFS medlemsorganisationer.

Behovet av att aktivt driva den nordiska avtalsmodellen, för att skapa ett mer proaktivt och positivt synsätt och en tydligare presentation i olika kanaler, i relation till NMR kvarstår, varför även detta prioriteras under 2017. En grundläggande förutsättning för avtalsmodellens legitimitet och representativitet är en hög organisationsgrad. NFS ska i sitt arbete bidra till att detta uppmärksammas. Detta kan exempelvis ske genom det fortsatta arbetet med utmaningar från rapporten "Arbetsliv i Norden" samt att uppmärksamma och koordinera europeiska och internationella kampanjdagar, i syfte att tydliggöra kopplingen mellan en hög organisationsgrad och goda anställningsvillkor.

"Arbetsliv i Norden"

Genomlysningen av den gemensamma nordiska arbetsmarknaden presenterades i juni sommaren 2016 i form av Poul Nielsons slutrapport "Arbetsliv i Norden". Ett uppdrag som NFS sekretariat och "NFS arbetsgrupp för den strategiska genomlysningen av den nordiska arbetsmarknaden" bevakat arbetat aktivt med. Rapporten presenterar 14 konkreta förslag för Nordiska ministerrådet (MR-A) att arbeta vidare med. Fem av dessa förslag är, i nära samarbete med arbetsgruppen, bedömda som prioriterade; insatser om att främja det organiserade arbetslivet (som är av särskild betydelse för modellen), analys och förslag på migrationsområdet, arbetsprogram för nordiskt samarbete om psykisk arbetsmiljö, införandet av obligatorisk vuxen- och vidareutbildning i Norden samt "Norden i EU".

Det sista förslaget handlar om en starkare gemensam markering i EU av kärnan i den nordiska arbetsmarknadsmodellen och har tydliga kopplingar till slutsatserna i NFS rapport "Europa og den nordiske aftalemodel", om det komplexa samspelet mellan de nordiska avtalsmodellerna och europeisk lagstiftning. I denna del av uppföljningen och det fortsatta arbetet kommer även de fackliga Brysselkontoren, i tillämpliga delar, att involveras i arbetet.

Därutöver är förslagen som behandlar gränshinder respektive bättre arbetsmarknadsstatistik och jämställdhet – och som under lång tid funnits med på NFS dagordning –, av särskild betydelse och föremål för uppföljning inom ramen för den ordinarie verksamheten.

NFS kommer att, i nära samarbete med medlemsorganisationerna, Nordiska branschfederationer, Nordiska rådets partigrupper och andra intressenter på området följa upp och driva relevanta frågeställningar och genomföra aktiviteter, exempelvis seminarier och workshops, i anknytning till de för NFS prioriterade förslagen.

NFS kommer särskilt att uppmärksamma frågan om trepartsdialogens behov av utveckling och Nordiska ministerrådet roll och ansvar för att dialogen ska etableras och fungera på ett mer tillfredställande sätt än hittills. Detta är en utmaning som inte återfinns i utredningens förslag trots att NFS i relation till utredaren pekat på detta som ett kritiskt område för utredningen att ta upp.

"Norden är en given röst i G20"

NFS styrelse antog vid styrelsemöte i maj 2016 en gemensam nordisk facklig position - "Norden är en given röst i G20" - om ökat nordiskt samarbete med G20. Förslaget offentliggjorts genom en serie debattartiklar i Norden. NFS kommer, i samverkan med medlemsorganisationerna, partigrupper i Nordiska rådet, Nordiska branschfederationer och övriga nordiska intresseorganisationer, att fortsatt driva frågan gentemot NMR, TUAC (L20) och andra potentiella mottagare på den globala arenan. Fokus kommer bland annat att läggas på det tyska ordförandeskapet i G20 för att tydliggöra budskapet om ökat Nordisk inflytande i G20 och NFS utgångspunkter om den nordiska modellen. Modellen är av särskild betydelse för att uppnå målen i Agenda 2030 om hållbar utveckling.

"Tillväxt, jobb och konkurrenskraft i Norden"

Ett av NFS strategiska verksamhetsområden är "Tillväxt, jobb och konkurrenskraft i Norden". Prioriteringen är nära kopplad till den nordiska avtalsmodellens grundläggande funktionssätt och ska även ses i ljuset av globalisering, digitalisering och pågående frihandelsavtalsförhandlingar. För små, öppna och exportberoende ekonomier har utrikes- och frihandel stor betydelse för ekonomisk aktivitet, jobb och tillväxt och den nordiska avtalsmodellen är på samma gång den motor som driver ett konkurrenskraftigt Norden framåt. Modellen dämpar också globaliseringens effekter på arbetsmarknaden. Arbetet med att ta fram en gemensam nordisk strategisk plattform för tillväxt, jobb och konkurrenskraft i Norden kommer att prioriteras med start under andra halvåret 2017 och föreslås fortsätta som en prioriterad fråga under resten av kongressperioden.

Jämställdhet

Jämställdhet är en förutsättning för ett rättvist samhälle och ett hållbart arbetsliv. NFS kommer integrera jämställdhetsperspektivet i sitt arbete och vara uppmärksam på hur politik, regelverk och förändringar kan ha olika konsekvenser för män och kvinnor på arbetsmarknaden. Dessutom kommer NFS, i samarbete med medlemsorganisationerna, arbeta aktivt för en balanserad representation av män och kvinnor som medverkar och deltar på NFS olika aktiviteter.

Arbetskraftens rörlighet

Arbetskraftens rörlighet är det andra prioriterade området för NFS verksamhet. Under det senaste decenniet har arbetskraftens rörlighet inom Europa ökat, samtidigt som andelen lågavlönat arbete och otrygga anställningsformer på arbetsmarknaden växer. Under verksamhetsåret 2017 kommer NFS fortsätta att driva frågor som relaterar till kravet på rättvis rörlighet (e. fair mobility), rättvisa villkor, likabehandling på arbetsmarknaden samt initiativ som motverkar grå och svart ekonomi och icke reglerade anställningsvillkor. Det är viktigt att fortsätta arbetet för att säkerställa att öppna gränser inte undergräver vår gemensamma arbetsmarknad och nordisk praxis. I det här perspektivet är det också viktigt att notera att nordiska arbetsgivare oftast delar vårt intresse när det gäller att upprätthålla seriositeten i arbetsmarknaden och bekämpa arbetslivskriminalitet. Detta är ett område där NFS kan utveckla verksamheten och där det är möjligt att finna samsyn med arbetsgivare för att stärka utvecklingen mot en fungerande nordisk trepartsdialog.

Den gemensamma nordiska arbetsmarknaden

NFS kommer att fortsätta prioritera arbetet för att utveckla den gemensamma nordiska arbetsmarknaden och arbeta för fortsatt fri rörlighet av arbetskraften i Norden med särskilt fokus på gränsregioner. NFS följer med relevanta projekt och initiativ i Norden som har inverkan på arbetsmarknadens område. Bland dem projektet kring förbättrad gränsstatistik som initierades 2016 av det finska ordförandeskapet för Nordiska ministerrådet och som pågår till 2018. NFS fortsätter också att vara delaktig i arbetet med att lösa gränshinder. Fokus i arbetet kommer att vara på hinder som berör arbetslöshetsförsäkringen, hinder som begränsar möjligheten för att göra arbetspraktik i ett annat nordiskt land och hinder med erkännande av yrkeskvalifikationer. Dessutom följer NFS upp arbetet med identifierade hinder på arbetsmarknadsområdet som ännu inte lösts. NFS kommer även att följa utvecklingen av gränshindersrådets verksamhet som förnyas under 2017 och utifrån det söka att påverka gränshindersarbetet i relevanta delar.

Flyktingsituationen och arbetsmarknaden

NFS fortsätter arbeta med frågan om nyanländas etablering på arbetsmarknaden med fokus på att frågeställningarna hålls levande på relevanta nordiska arenor och bland aktörer som arbetar med den gemensamma nordiska arbetsmarknaden. Det är fortsättningsvis prioriterat för NFS att skapa erfarenhetsutbyte kring fungerande åtgärder och möjligheten att hantera frågorna inom ramen för nordisk trepartsdialog. Frågan kommer också att följas upp internt inom NFS under året.

Arbete i en digitaliserad värld

NFS kommer under hösten att följa upp 2016 års digitaliseringskonferens. Några av konferensens fokusområden kommer att väljas ut för fördjupade workshops. Aktiviteterna planeras i fortsatt samarbete med Friedrich-Ebert-Stiftung. Inriktning och program är under utarbetande.

Decent work

NFS fortsätter under 2017 att prioritera samarbetet kring anständiga arbetsvillkor. Ett fokus kommer fortsatt att vara på relevanta frågeställningar för våra närområden med koppling till ILOs Decent Work Agenda, bland annat i samarbete med de baltiska centralorganisationerna. Agendan ger även en bra utgångspunkt för att fortsatt lyfta frågor kring social dumpning, grå och svart ekonomi, osäkra anställningsförhållanden, trygghet och flexibilitet, stabilitet och sårbarhet, utstationering, migration i Östersjöområdet, fackliga rättigheter och socialt protokoll.

Projekt: Arbetstagares rättigheter i Baltikum

Projektet, som granskar arbetstagares rättigheter i Estland, Lettland och Litauen, kommer att ha sin arbetsmässiga tyngdpunkt under 2017. Projektet genomförs som en analys av lagstiftning och praxis i de baltiska länderna i relation till ILOs kärnkonventioner och konvention 144 om den Sociala Dialogen. Projektet kommer att löpa fram till hösten 2017 och en slutkonferens anordnas under hösten. Styrgruppen för projektet som består av Anna Gustafsson, TCO, Jens Erik Ohrt, LO-DK och Maria Häggman från NFS sekretariat, arbetar under året vidare med projektets delområden som består av en historisk ideologisk beskrivning av det aktuella läget i de Baltiska länderna, en analys av lagstiftningen i relation till de utpekade ILO-konventionerna och en granskning av praktisk tillämpning i de berörda länderna.

Projektet ska utmytna i konkreta råd och vägledning för de baltiska länderna, det ska kunna användas som redskap för att stöda utvecklingen av arbetstagares rättigheter i våra närområden och kunna användas direkt i relation till ILO-systemet.

Organisation

NFS organisation

Styrelsemöten

25 april, Reykjavik (resdagar 24 och 26 april)
15 november, Stockholm

Presidietmöten

Fastställs och uppdateras efter styrelsemötet 16 november

Ordförandemöten

NFS arrangerar vid behov ordförandemöten för att ge ordförandena möjlighet att diskutera aktuella frågor. Ordförandemöten kan ske i samband med styrelsemöten, eller mellan styrelsemöten. Inga datum är i nuläget fastlagda, men möten kommer att arrangeras när behov uppstår.

Arbetsgruppsmöten

NFS har för närvarande tre arbetsgrupper, de fasta arbetsgrupperna Strategigruppen och Europautskottet samt den tidsbegränsade arbetsgruppen "Principer för nordisk representation i internationella organisationer".

Strategigruppen

Gruppen består av representanter från verkställande ledning och/eller internationella chefer i medlemsorganisationerna. Gruppen diskuterar fortlöpande aktuella frågor och organisationens inriktning och prioriteringar, och fungerar på så sätt som stöd för sekretariatets arbete. Strategigruppen möts vid behov för avstämning och samordning av relevanta frågor mellan medlemsorganisationerna och NFS.

Europautskottet

NFS fungerar koordinerande som plattform för medlemsorganisationernas arbete inom Europafacket. Detta sker huvudsakligen inom ramen för NFS Europautskott, som sammanträder kvällen före Europafackets styrelsemöten i Bryssel. Vid behov kan koordination/samordning ske även utanför dessa möten, till exempel om en fråga blir särskilt viktig och kräver mer uppmärksamhet.

”Principer för nordisk representation i internationella organisationer”

NFS har på uppdrag av styrelsen tillsatt en arbetsgrupp för översyn av principerna för nordisk representation i internationella organisationer. Arbetsgruppen skall se över bakgrunden för nuvarande principer, utvecklingstrender och struktur i NFS-familjen, medlemsorganisationernas storlek och medlemstal, definitioner och avgränsningar av sfärerna för NFS medlemsorganisationer, bedömning och värdering för olika typer av internationella uppdrag, möjligheten för alla medlemsorganisationer att över tiden kunna uppnå nordisk representation i internationella organ samt behov av förtydligande med utgångspunkt i nuvarande principer. Avsikten är att arbetsgruppens resultat och förslag presenteras vid NFS styrelsemöte i Reykjavik, våren 2017. Arbetsgruppen sammankallas av dess ordförande, Anders Folkestad - före detta ordförande för norska Unio.

Informations- och kommunikationsutveckling

NFS sekretariat kommer även under 2017 att fokusera arbetet med att stärka information och kommunikation med fokus på medlemsorganisationerna.

Aktörer och arenor i NFS arbete

För att kunna bistå medlemsorganisationerna och koordinera samarbete när behov uppstår, bevakar NFS sin omvärld och har täta kontakter med nyckelintressenter.

Nordiska ministerrådet, NMR

NFS företräder medlemsorganisationerna i det nordiska samarbetet och har som organisation ett självständigt mandat att påverka Nordiska ministerrådet i enlighet med medlemsorganisationernas intressen. 2017 innehar Norge ordförandeskapet i NMR och programmet vilar på de tre pelarna **Norden i omställning, Norden i Europa och Norden i världen**. Relevant för NFS är de frågeställningar som knyter an till klimat, grön omställning och konkurrenskraft; integration och etablering; digitalisering; mer nordisk nytta i EU och nordiskt-baltiskt samarbete. Utöver särskild uppföljning av NMRs arbete med rapporten ”Arbejdsliv i Norden” och de förslag som bedöms som särskilt prioriterade, kommer NFS även att arbeta strategiskt med, och i enlighet med NFS policyprocess för NMRs ordförandeskapsprogram, att söka inflytande för nordiska fackliga utgångspunkter i det norska ordförandeskapsprogrammet.

Nordiska rådet, NR

NFS företräder medlemsorganisationerna i det nordiska samarbetet och har som organisation ett självständigt mandat att påverka Nordiska rådet i enlighet med medlemsorganisationernas intressen. NFS deltar på Nordiska rådets sessioner, och representerar de nordiska facken gentemot Nordiska rådet. Nordiska rådet session 2017 anordnas under vecka 44 i Finland.

Gränshindersrådet, Hallå Norden och föreningarna Norden

Ett bra samarbete med Gränshindersrådet, informationstjänsten Hallå Norden och föreningarna Norden är grundläggande i NFS gränshindersarbete. Föreningarna Norden kan även vara en kompletterande och strategisk samarbetspartner för NFS till exempel för att organisera möten och seminarier.

ETUC – Europafacket, EFS

NFS uppdrag är att följa verksamheten i syfte att få indikation på viktiga frågor för de nordiska facken som kommer upp på den europeiska dagordningen. Av samma anledning hålls täta kontakter med de nationella fackliga kontoren i Bryssel och övriga fackliga aktörer från Norden som befinner sig på strategiska poster i Bryssel.

BASTUN och BSLF

BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network) är en viktig plattform för att etablera och utveckla kontakter och erfarenhetsutbyte mellan Östersjöregionens fackliga centralorganisationer samt att utveckla gemensamma förhållningssätt och strategier i relation till olika utmaningar. I arbetet med BASTUN lägger NFS särskild vikt vid initiativ som bidrar till att stärka de fackliga rättigheterna i våra närområden, facklig organisering och att motverka social dumpning. BASTUN följer samma ordförandeskapsrotation som Östersjöstaternas råd CBSS där Island är ordförande fram till juni 2017 och Sverige tar vid under perioden juli 2017-juni 2018. I BASTUN har det isländska ordförandeskapet delats mellan Polen och Sverige så att LO, TCO och Saco kommer att fungera som ordförande i BASTUN från januari 2017 till juni 2018. Perioden har delats mellan de svenska centralorganisationerna så att LO och TCO ansvarar för våren respektive hösten 2017 och agerar värd för var sitt möte.

Som BASTUNs sekretariat vidarebefordrar NFS information till nätverket och är med och arrangerar möten två gånger om året. NFS är också ansvarig för BASTUNs webbsida. NFS kommer under året att prova möjligheten att utnyttja synergier mellan det svenska BASTUN-ordförandeskapet, NFS projekt kring arbetstagares rättigheter och övriga NFS prioriteringar på Östersjöområdet.

NFS kommer under 2017 att delta i BSLF som observatör och bidra med fackliga inspel till forumet. Östersjöstaternas råd (CBSS) innehar forumets sekretariat. NFS prioriterade frågor kring den nordiska modellen och arbetskraftens rörlighet kommer i tillämpliga delar att drivas i relation till CBSS.

NFS följer arbetet i Baltic Organising Academy som observatör.

IFS, ILO och TUAC

På uppdrag av medlemsorganisationer koordinerar NFS aktiviteter och rotationsordning för nordisk representation. Som ett led i NFS omvärldsbevakning bevakar NFS relevanta frågor i IFS, ILO och TUAC.

Bilagor: Kalendarium

NFS KALENDARIUM 2017

Mars 2017

8-24 mars - CFA och ILO styrelse – Geneve

13 mars – NFS Europautskott – Bryssel

14-15 mars – EFS styrelse - Bryssel

April 2017

24-26 april - NFS styrelse - Reykjavik (24 & 26 april är resdagar)

Maj 2017

8-12 maj - LO Norge kongress – Oslo

23 maj - Akava förbundskongress – Helsingfors

29 maj - FTF representantskapsmöte – Köpenhamn

31 maj – 3 juni – ILO CFA - Geneve

Juni 2017

---

31 maj – 3 juni – ILO CFA - Geneve

5-16 juni - ILOs internationella arbetskonferens– Geneve

12 juni – NFS Europautskott – Bryssel

13-14 juni – EFS styrelse – Bryssel

17 juni – ILO styrelse – Geneve

September 2017

25-29 september - ILO Standard Review Mechanism Tripartite Working Group - Genève

Oktober 2017

2-6 oktober - ILO European Regional Conference – Istanbul

23-27 oktober – SIK kongress – Ilulissat

24 oktober – NFS Europautskott – Bryssel

25-26 oktober – EFS styrelse - Bryssel

25 oktober–9 november - CFA och ILO styrelse - Geneve

November 2017

---

25 oktober–9 november - CFA och ILO styrelse - Geneve

14-15 november - NFS styrelse - Stockholm

23-24 november - Saco kongress – Stockholm

28 november - Akava förbundskongress - Helsingfors

December 2017

12-13 december – STTK kongress – Helsingfors

12 december – NFS Europautskott – Bryssel

13-14 december – EFS styrelse - Bryssel